

UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” SUCEAVA

Comisia de etică universitară

Avizat Oficiu Juridic,

Consilier juridic

Jr. Oana Georgeta BOICU POȘAȘTIUC

RAPORT DE CAZ

asupra dosarului nr. 21023/04.10.2023

1. Actul și termenul de sesizare a Comisiei de etică

În data de 04.10.2023, Comisia de etică universitară (numită în continuare *CEU*) a Universității “Ștefan cel Mare” Suceava (numită în continuare *USV*) a primit o sesizare scrisă, ce a fost înregistrată la Registratura USV cu numărul 21023/04.10.2023.

Numărul de înregistrare a fost transmis persoanei care a depus sesizarea.

Sesizarea este semnată de către _____ (numită în continuare *persoana petentă*) și conține, în completare, datele de contact ale acesteia (adresa de email și numărul de telefon).

În sesizare este relatat un eveniment care a avut loc la data de 02.10.2023, în incinta USV, și care ar putea reprezenta o posibilă încălcare a normelor de etică și deontologie universitară de către _____ (numit în continuare *persoana cercetată*) în relația profesor-student dintre acesta și petent.

Au fost astfel respectate prevederile pct. (2) și (3) ale art.171 din Legea 199/05.07.2023 (Legea învățământului superior – numită în continuare *LIS*):

(2) ”Orice persoană poate sesiza comisia de etică universitară din instituția de învățământ superior cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează la registratura instituției de învățământ.”

(3) ”Toate sesizările primite de comisia de etică universitară, de la nivelul instituției de învățământ superior, sunt înregistrate, indiferent dacă acestea sunt admisibile sau inadmisibile. Numărul de înregistrare va fi transmis către petenți, la adresa de contact menționată.”

Conform prevederilor art.172(4) din LIS:

”Comisiile de etică universitară, de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, cercetează existența abaterilor de la normele de etică și deontologie universitară și se pronunță în termen de 45 de zile calendaristice de la primirea sesizării, prin hotărâre motivată în baza unui raport, care se comunică persoanei cercetate și persoanei care a formulat sesizarea.”

Prin urmare, în cazul sesizării 21023/04.10.2023, termenul limită de comunicare a raportului către părți se împlinește sâmbătă, 18.11.2023, zi nelucrătoare și se prorogă până în prima zi lucrătoare, luni, 20.11.2023.

2. Jurisdicția Comisiei de Etică

Respectând art.171(4) din LIS care precizează că:

”Orice sesizare primită de comisia de etică universitară va fi supusă unui control al admisibilității, în conformitate cu prevederile Codului de etică și deontologie universitară.”

CEU a procedat la controlul admisibilității sesizării, observațiile acesteia fiind următoarele:

Având în vedere art.167 din LIS:

”Normele de etică și deontologie universitară includ:

- a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;
- e) norme de etică specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la lit. a)-d).”

Prin urmare, natura aspectelor prezentate în sesizare ar putea viza normele de la punctul e) – norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane.

Abaterile de la aceste norme sunt cele enumerate în art.168(4) din LIS:

”Abaterile de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane sunt următoarele și se pot completa prin codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din carta universitară și includ:

- a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;

- b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;
- c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.”

Natura aspectelor prezentate în sesizare ar putea viza abaterile de la punctul b) – abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei.

Conform art.137 din Cap.III.7. Respectul și toleranța al Cartei USV:

”Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava promovează respectul demnității fiecărui membru, într-un climat care exclude hărțuirea, exploatarea, umilirea, atitudinile disprețuitoare, amenințarea sau intimidarea. Universitatea aderă la valorile toleranței față de diferențele dintre oameni, dintre opinii, credințe și convingeri intelectuale.”.

Prin urmare, natura aspectelor prezentate în sesizare ar putea viza hărțuirea, umilirea, atitudinea disprețuitoare.

Conform art.144 din Cap.III.10. Tipuri de comportament inacceptabil în relația cadru didactic-student al Cartei USV:

”Se interzice discriminarea, incluzând hărțuirea unui student pe motive politice sau pe motive de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale.”.

Astfel, natura aspectelor prezentate în sesizare ar putea viza discriminarea, incluzând hărțuirea pe motive de condiție medicală.

În conformitate cu art.5 și art.6 din Regulamentul de funcționare al CEU a USV (numit în continuare *RF*):

(art.5) ”Sub jurisdicția Comisiei de etică universitară intră toate persoanele care fac parte din Universitatea “Ștefan cel Mare” Suceava: studenți (la toate nivelele și formele de studiu, inclusiv doctoranzii), membri ai corpului administrativ, ai corpului de conducere, cadre didactice titulare sau alți colaboratori.”

(art.6) ”Sub jurisdicția Comisiei de etică universitară intră atât actele petrecute în interiorul Universității “Ștefan cel Mare” Suceava și campusului universitar, cât și cele desfășurate în afara acesteia, în măsura în care implică membrii propriei comunități universitare și a personalului aferent.”

Persoana petentă (având calitatea de student în cadrul USV), persoana cercetată (cadru didactic titular în cadrul aceleiași instituții) precum și actele menționate în sesizare (care s-au petrecut în incinta USV) intră sub jurisdicția CEU a USV.

Prin urmare, ținând cont de observațiile prezentate anterior, CEU a ajuns la concluzia că sesizarea 21023/04.10.2023 este admisibilă.

3. Obiectul sesizării

Obiectul sesizării îl reprezintă atitudinea pe care persoana cercetată ar fi avut-o față de persoana petentă în data de 02.10.2023.

Persoana petentă declară următoarele:

- În ziua de 02.10.2023, după deschiderea anului universitar 2023-2024, în timp ce se afla cu o colegă de facultate în fața unui corp de clădire al USV, a fost abordată de către persoana cercetată cu întrebări legate de aspectul fizic și de starea ei de sănătate.
- Întrebările ar fi fost adresate într-un mod neadecvat. Între persoana petentă și cea cercetată a avut apoi loc un scurt dialog, în care persoana petentă a atras atenția persoanei cercetate asupra acestui aspect, spunându-i că nu are o atitudine "normală și corectă" față de un student.
- În aceeași zi, după evenimentul reclamat, persoana petentă a luat legătura cu [redacted] tutorele de an (numită în continuare *tutore*) și i-a relatat aspectele prezentate mai sus. Tutorele a convocat cele două persoane (petentă și cercetată) la un dialog în care persoana cercetată a negat acuzațiile, spunând că persoana petentă minte, și a părăsit sala.
- Persoana petentă relatează în sesizare și alte evenimente care ar fi avut loc în trecut (până la cu 2 ani în urmă), considerând că acestea au legătură cu faptul reclamat și că atitudinea persoanei cercetate nu ar fi fost adecvată.
- Sunt, de asemenea, menționate: un fenomen de bullying îndreptat asupra persoanei petente de către colegii acesteia pe tema aspectului fizic; o stare de depresie prin care aceasta a trecut, de inactivitate la laboratoare, urmată de autoizolare față de colegi și evitarea persoanei cercetate, de psihoterapie și ulterior de încercare de reintegrare.

4. Investigarea cazului; colectarea datelor; audierea părților

În baza art.17(1) din RF, prin adresa 23820/31.10.2023, persoana cercetată a fost notificată despre primirea sesizării 21023/04.10.2023, care îl menționează ca persoană reclamată, a fost informată despre conținutul acesteia (păstrându-se confidențialitatea persoanei petente) și a fost invitată să își exprime un punct de vedere în scris, cu privire la faptele imputate.

De asemenea, prin adresa 23821/31.10.2023, persoana petentă a fost invitată să aducă eventuale completări sesizării, dacă aceasta consideră că este necesar.

CEU a găsit util ca, prin adresa 23822/31.10.2023, să solicite și tutorelui un punct de vedere în scris în legătură cu cele întâmplate la convocarea pentru dialog făcută de acesta celor două părți.

În răspunsul său la adresa 23820/31.10.2023, înregistrat cu numărul 23922/31.10.2023, persoana cercetată neagă acuzațiile aduse, precizând că la data de 02.10.2023, în prezența
(numită în continuare *martor 1*), a întâlnit persoana petentă în incinta campusului USV, a răspuns salutului acesteia adresându-i și întrebarea "totul bine?" (pe care o adresează de obicei studenților), iar după aceasta persoana petentă l-a oprit spunându-i că prin această întrebare nu are o atitudine demnă de un cadru didactic.

Persoana petentă, neavând probabil nimic de completat la sesizarea sa, nu a răspuns adresei 23821/31.10.2023.

Tutorele, a precizat în răspunsul său la adresa 23822/31.10.2023, înregistrat cu numărul 24228/02.11.2023, că la convocarea acestuia cele două părți s-au contrazis și a recomandat ca acestea să fie invitate în fața CEU pentru a-și exprima punctul de vedere.

În data de 02.11.2023, CEU a primit o declarație, înregistrată cu numărul 24227/02.11.2023, semnată de
(numită în continuare *martor 2*). Martorul 2 precizează că are cunoștință de faptul că există o reclamație la adresa persoanei cercetate în legătură cu un eveniment la care a asistat. În ziua de 02.10.2023, era în spatele persoanei cercetate (pe care o cunoaște de mai mult timp, fiind colaboratori în anumite activități) în momentul în care aceasta a

răspuns la salutul unei alte persoane (pe care nu o cunoaște) cu "totul bine" (și nu a auzit ca persoana cercetată să fi spus și altceva), iar persoana care a salutat a devenit brusc conflictuală la auzul răspunsului, întrebând pe ton ridicat persoana cercetată dacă are ceva personal cu ea.

În baza art.171(6) din LIS:

"În cadrul procedurii de cercetare prevăzute la alin.(2), persoana cercetată va fi convocată în scris de către președintele comisiei de etică universitară, precizându-se obiectul, locul, data și ora întrevederii."

și a art.18 din RF, prin adresa 24301/03.11.2023, CEU a convocat persoana cercetată la audierile programate pentru ziua de 07.11.2023.

De asemenea, la audieri a fost convocată, pentru aceeași zi, și persoana petentă, prin adresa 24300/03.11.2023.

În cadrul audierilor:

- persoana cercetată a susținut în continuare cele declarate în punctul său de vedere în scris;
- persoana petentă a susținut în continuare cele declarate în sesizare și a menționat numele a doi martori (numit în continuare *martor* 3) și (numit în continuare *martor* 4).

În acord cu art.18 din RF, ca urmare a analizei sesizării, a punctelor de vedere în scris și a audierilor, prin adresele 24684÷24687/08.11.2023, CEU a convocat la audieri cei patru martori, pentru ziua de 09.11.2023.

Martorul 1 a declarat că nu știe alte detalii sau ce exact s-a întâmplat în data de 02.10.2023 pentru că persoana cercetată a rămas în spate și că, fiind gălăgie, a auzit doar ceva de genul "Aveți ceva cu mine?".

Declarațiile martorului 2 le confirmă pe cele ale persoanei cercetate. În plus a mai precizat că nu cunoaște persoana cercetată ca fiind "jignitoare sau cu glume proaste".

Martorul 3 nu s-a prezentat la audieri, transmițând comisiei, prin email, ca răspuns la adresa de convocare, motivul obiectiv al absenței.

Martorul 4 nu a confirmat nici primirea adresei de convocare, nici prezența la audieri și nici nu s-a prezentat la audieri.

5. Decizia și motivarea acesteia

În ceea ce privește natura și veridicitatea faptelor reclamate, CEU constată că este vorba despre o divergență între două persoane, atitudinea reclamată este o interpretare a persoanei petente.

În acord cu LIS, nu au existat abateri care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei (art.168(4), alin.b), prin urmare nu au fost încălcate normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane (art.167(e)).

În acord cu Carta USV (art.137 și art.144) nu au existat elemente care să dovedească umilire, atitudine disprețuitoare, discriminare incluzând hărțuire pe motive de condiție medicală.

Prin urmare nu au putut fi identificate abateri de la normele de etică universitară.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu art.171(9) din LIS și art.19 din RF al CEU (aprobat de Senatul USV), se emite prezenta

DECIZIE

adoptată, în unanimitate, cu un număr de 5 voturi "Pentru" din numărul de 5 voturi ale membrilor participanți la lucrările Comisiei (la care fost întrunit cvorumul):

Art.1. Se respinge acuzația adusă prin sesizarea 21023/04.10.2023 deoarece faptele constatate nu reflectă vreo abatere de la normele de etică și deontologie universitară (conform LIS și Cartei USV), comisia nefiind în măsură să stabilească vreo sancțiune prevăzută în cele două documente reglatoare.

CEU recomandă persoanei cercetate mai multă atenție în interacțiunea cu studenții și alți membrii ai comunității USV.

Art.2. Prezenta decizie poate fi contestată în termen de 30 zile de la comunicarea acesteia, conform art.172(5) din LIS.

Raportul de caz nr. 25012/13.11.2023 a fost transmis prin email părților în data de 13.11.2023 și nu au existat obiecțiuni.

6. Sancțiuni stabilite

Nu este cazul.

7. Comunicarea Raportului

Comisia de Etică va comunica raportul de caz fiecărei părți și Rectorului USV.

Comisia de etică universitară,

Președinte interimar:

conf. univ. dr. ing. Mariana-Rodica MILICI

Membri:

conf. univ. dr. Răzvan VIORESCU,

conf. univ. dr. Ovidiu-Aurel GHIUȚĂ

conf. univ. dr. Elena VIZITIU

Studenti:

Maria-Magdalena MURARU

Secretar:

ing. Rodica PETRIC